

1000260804157

ikt. szám:

FPH079 /403 - 5 /2024

EMLÉKEZTETŐ

**A „Fiatal Budapest” munkacsoport üléséről
2024. július 10.; 10 óra, a Főpolgármesteri Hivatal 133/b. terem**

Jelen voltak :

Dr Bősz Anett	főpolgármester-helyettes
Dr. Bándi Tamás	Sport, köznevelési és Ifjúságpolitikai főosztályvezető- helyettes
Datner Katalin	Sport, köznevelési és Ifjúságpolitikai főosztályvezető
Hentz Zsuzsanna	Sport, köznevelési és Ifjúságpolitikai osztályvezető
Csanádi György	civil referens
Donáth Anna Róza	civil csoportvezető
Kiss Mariann	Budapest Főváros III. kerület Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat
Kemény Vagyim	Budapest Főváros III. kerület Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat
Gályász Attila	Budapest Főváros VII. ker. Erzsébetváros Önkormányzata
Nagy Attila	Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Polgármesteri Hivatal
Káposztás Nikoletta	Budapest Főváros XIX. Kerület Kispest Önkormányzata
Gulyás Barnabás	Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzati Társaság
Bálint Andrea	Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzati Társaság

Solt Réka	Ifjúsági Szolgáltatók Országos Szövetsége
Koltai Andrea	Ifjúsági Szolgáltatók Országos Szövetsége
Mayer Bendegúz	Egységes Diákfront
Fodor Marcell	ADOM Mozgalom
Kiss Ágnes Rita	Bartók Béla Boulevard Egyesület
Nagy Zsombor Zoltán	Bartók Béla Boulevard Egyesület
Marozsán-Jóvér Bernadett	Budapest Főváros XX. Kerület Pesterzsébeti Önkormányzat
Fekete Katalin	Budapest Főváros XX. Kerület Pesterzsébeti Önkormányzat
Farkas János	Budapest Főváros XX. Kerület Pesterzsébeti Polgármesteri Hivatal
Fitterer Szilvia	Budapest Főváros VI. Kerület Terézváros Önkormányzat
Kohári Edit	Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetváros Polgármesteri Hivatal
Szücs Balázs	Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetváros Polgármesteri Hivatal
Czikora Petra	Budapest Főváros VII. Kerület Erzsébetváros Polgármesteri Hivatal
Bágy Petra	Budapest Főváros XI. Kerület Újbudai Polgármesteri Hivatal
Döme Zsuzsanna	Budapest Főváros XI. Kerület Ferencváros Polgármesteri Hivatal
Lacza Annamária	Budapest Főváros XI. Kerület Ferencváros Polgármesteri Hivatal
Ignáth Kitti	Budapest Főváros XI. Kerület Ferencváros Polgármesteri Hivatal
Karvalits Annamária	Budapest Főváros II. Kerület Polgármesteri Hivatal

1.napirendi pont

Dr. Bósz Anett humán területekért felelős főpolgármester-helyettes köszöntője

A főpolgármester-helyettes köszöntötte a jelenlévőket, majd ismertette, hogy véleményez szerint a kutatások és a mindennapok valósága bizonyítja a fiatalok politikai passzivitását, amin hite szerint lehet és kell is változtatni. Ennek egyik eszköze, hogy olyan politikai teret és olyan fórumokat kell létrehozni, ahol a fiatal generáció tagjai – még azok is, akik egyelőre életkorukból eredően nem rendelkeznek választójoggal – érzik, hogy fontosak, számít a szavuk, tudnak érdekeket kanalizálni, egyeztetni, kompromisszumokat keresni, előbbre jutni a mindennapokban, így belenőni a demokratikus értékek uralta közéletbe, hogy aztán hazánk társadalmát is bölcsebben formálhassák ezek a generációk.

Kitért rá, hogy a jelenlegi fővárosi vezetés választási ígérete volt a Fővárosi Diákönkormányzat létrehozása, és a fővárosi vezetéssel együtt dolgozó civil- illetve diákszervezetek munkaanyagából az is kiolvasható, hogy nagyon is érdekli a fiatalságot, hogyan néz(het) majd ki a város a közös munkának köszönhetően – akár a közösségi közlekedést vagy az egészséges utcák projektet tekintve –, ebbe a folyamatba pedig be kell vonni a fiatalokat, aktív, cselekvő polgárokként tekinteni rájuk, akik nem csak hogy beleszólhatnak a saját jövőjük alakításába, annak alapjait rakhatják le közösen a városvezetéssel és a kerületi vezetésekkel.

Beszélt arról, hogy az ifjúságpolitikai tanácsadó, Juhász Vanessza doktori iskolában végzett demokráciakutatásai és ifjúságkutatásai segítették őt abban a munkaanyag-kidolgozásban, amit itt, a Főpolgármesteri Hivatalban elkészített, erről prezentál a későbbiekben. Kiemelte: az anyag diákparlament létrehozására tesz javaslatot, de mivel egy város lakóihoz, iskolásaihoz szólunk, a „parlament” szó helyére szabadon beilleszthető az „önkormányzat”.

A lényeg, hogy fiatalok nagy számban bevonhatók legyenek az őket érintő kérdésekbe, forduljunk vissza abban a zsákutcában – mely a világpolitikai és a hazai politikai viszonyok teremtette közállapotokat tekintve nem is meglepő –, ahol a fiatalok elfordulnak a közügyektől, passzivitásuk pedig az urnáktól való távolmaradásuk miatt népszavazásokon, parlamenti, vagy helyhatósági választásokon is sorsdöntő lehet a társadalmunk szempontjából.

Hisz abban, hogy a Főváros és a kerületek együttműködése teremthet egy olyan hálózatot, amely intézményi keretet biztosít az érdekanalizációnak, és abban is, hogy a demokratikus kultúra a fiatalok körében így könnyebben terjed majd, később pedig tudatosabb polgárok nőnek fel a jelenlegi diákság köreiből.

Végül megköszönte a jelenlévőknek a részvételt, és jó munkát kívánt.

2.napirendi pont

A Fővárosi Diákszemélyiség-konferenciájának bemutatása és áttekintése, gondolkodás a diákszemélyiség-politika jelenlegi helyzetéről

Juhász Vanessza, ifjúságpolitikai tanácsadó:

Megköszönte főpolgármester-helyettes asszony lelkesítő szavait, majd bemutatkozott és ismertette a Humán Területekért Felelős Főpolgármester-helyettesi Kabinet Fővárosi Diákszemélyiség-konferenciájára irányuló koncepcióját. Először a fiatalok politikához való viszonyáról beszélt. Elmondta, az ifjúság, kifejezetten a középiskolás (14-18 év) korosztály nem rendelkezik választójoggal, így a politikai érdekérvényesítésük limitált. Az általa hivatkozott kutatások szerint a fiatalok politikával szemben kritikusak, ám társadalmi ügyek iránt elkötelezettek. Hozzátette, az ifjúság körében rendkívül alacsony intézményi bizalom a pártokkal, a kormánnyal és az önkormányzatokkal szemben, egyúttal limitált a beleszólási lehetőség a helyi és országos ügyekbe, valamint a fiatalok a reprezentációja és érdekeinek hiánya is szembeütő a politikában. Az állampolgári nevelés hiánya a közoktatásban szintén probléma. A hazai ifjúság egyúttal szerinte érdekelt a közügyekben és az őket érintő kérdésekben, viszont nem érzik azt, hogy megfelelően képviselve lennének a politikában. Ezután beszélt a hazai és nemzetközi diákszemélyiség-politika lehetőségeiről és hiányosságairól, az Országos Diákszemélyiség-konferenciáról, a diák mozgalmak lehetőségeiről, illetve a pozitív nemzetközi példákat is felhozott az ifjúságpolitikát illetően.

Később kiemelte az innovatív részvételi formák fontosságát a fiatalság politikába való komolyabb bevonása érdekében, köztük a részvételiség szerepét, az online szavazás lehetőségét, valamint felhívta a figyelmet az edukáció kiemelt szerepére és az egyenlő hozzáférésre ezen egyeztető fórumok létrehozása során. Kiemelte, hogy a Fővárosi Diákszemélyiség-konferenciának legitim és hozzáférhető egyeztető fórumként kell működnie a budapesti fiatalok és a budapesti önkormányzat között, ahol az ifjúság érdekei megfelelően csatornázódnak be a hivatali működésbe. A fórumnak mindezek mellett egyenlő lehetőségeket is kell biztosítani diákok számára, hogy mindenkinek joga legyen részt venni a döntéshozási folyamatokban. Ezt transzparens és érthető információ átadással, innovatív, fiatalokra fókuszáló részvételiségi módszerekkel, illetve legitim, egyenlő és egységes képviselői rendszer létrehozásával érheti el. A Diákszemélyiség-konferenciában fontos, hogy edukatív szerepet is betöltsön, mellyel a diákok megismerhetik a demokratikus gyakorlatokat, az egyes szakmai témákban felmerülő alapkérdéseket, az önkormányzati működést, illetve a transzparens és építő jellegű vitázás kultúráját.

A projekt bemutatása során különböző kihívásokra is felhívta a figyelmet, többek között a helyi diákszemélyiség-politika hiányos működésére, amely limitálhatja a megválasztott képviselők összetételét például különböző elitgimnáziumokra, míg olyan iskolák, ahol a DÖK csak korlátozottan, vagy egyáltalán nem működik, kiesnek ebből a lehetőségből. A politikai passzivitás szintén nehezítő tényező, a fiatalok nem biztos, hogy motiváltak lennének egy ilyen fórumon részt venni. Az előadó ezután számos lehetőséget is felsorolt, például egy innovatív demokratikus modellt kialakítását. A Diákszemélyiség-konferencia az intézményi bizalom növelésére is lehetőséget adhat. Budapest önkormányzata megmutathatja, hogy komolyan veszi a választói igényeket és számít a fiatalok meglátásaira, velük együtt alakítja a főváros jövőjét. A Diákszemélyiség-konferencia lehetőség a fiataloknak is, ugyanis a már meglévő intézményi formák és mozgalmi platformok nem biztosítanak elegendő beleszólást a döntéshozásba. Azonban fővárosi szinten a fórummal komoly eredményeket érhetnek el, ha erre az ifjúság és az önkormányzat egyaránt nyitott. A Fővárosi Diákszemélyiség-konferencia emellett a fiatalok politika iránti érdeklődését is növelheti.

Ezután a célcsoportokról is szó esett, akik potenciálisan olyan fiatalok, akik érdeklődnek a közügyek iránt, és persze azok is, akik fenntartásokkal viszonyulnak a politika alrendszeréhez. A diákönkormányzati képviselők, akik már rendelkeznek szükséges tudással a demokratikus gyakorlatokban, és tapasztalattal az érdekképviselésben. A mozgalmi tagok, akik hisznek az alulról szerveződésben, és egy intézményesült, független platformon szeretnék elmondani véleményüket. A közélet iránt kevésbé érdeklődő fiatalok, akiknek intézményi és társadalmi háttérük miatt kevesebb lehetőségük van a döntéshozásba bekapcsolódni. Az előadó hangsúlyozta, ideálisan minden kerület és társadalmi csoport fiatalja potenciális célcsoportot képez, melyekből aztán reprezentatív képviselő testület hozható létre a diákparlamentben.

Az első Diákparlament megválasztásában előnyös lehet az online és offline demokratikus eszközök alkalmazása. Ez a gyakorlatban úgy valósulhatna meg, hogy a Budapest.hu hivatalos honlapján működne egy oldal, ahol a diákok jelölhetnék magukat a képviselői szerepre egy online forms kitöltésével. A jelöléseket a diákok offline formában is leadhatják egy lezárt borítékban, amely tartalmazza az ahhoz szükséges programtervet, fényképes önéletrajzot és más dokumentumokat az arra kijelölt helyszíneken a kerületekben. A szavazás ezt követően szintén egy online platformon zajlana, ahol a hitelesített jelöltekre tudnának voksolni a fiatalok. A szavazáshoz elegendő lenne a budapesti lakcím, illetve a 14 és 18 év közötti életkor. A szavazás során a budapesti diákság megválasztja azt a 110 főt, akik képviselni fogják őket a Fővárosi Diákparlamentben.

A Diákparlament működése kapcsán elmondta, a 110 megválasztott képviselő két évente 3 ülésnap keretében vitathatná meg, hogy mik szerepeljenek az önkormányzatnak megküldött ajánlásban. Az első napon a képviselők szakmai továbbképzéseken, szakértői előadásokon, vita workshopokon vehetnének részt, ahol a demokratikus működés és döntéshozás bemutatása lenne a cél, valamint a fiatalok betekintést nyerhetnének a Főváros működésébe a főpolgármester és a főpolgármester-helyettesek által. A második napon biztosságokra osztva folya tovább a munka, ahol a fiatalok egyes szakpolitikákra irányulóan fogalmazhatnának meg ajánlásokat külsős szakértő részvételével. A harmadik napon a Diákparlament plenáris vita keretében egyeztetne az ajánlásokról, majd szavazna a végleges dokumentumról.

Az előadó kiemelte, hogy a Diákparlament által benyújtott ajánlásokkal kapcsolatban érdemes lenne a főpolgármesternek vagy a főpolgármester-helyetteseknek garanciát vállalnia, hogy azoknak egy adott minimum százalékát teljesítik a következő Diákparlamentig. A városvezetésnek arra is érdemes garanciát vállalni, hogy a Diákparlament szuverén szervként hozhat döntéseket, annak működésébe és ajánlásaiba az önkormányzat nem szólhat bele. Ha a legitimitási kritériumok megvalósulnak, a fiatalok ösztönözve lesznek a komolyabb társadalmi felelősségvállalásra, és akár arra is, hogy saját oktatási intézményeikben szervezzék újra a diákönkormányzatiságot. A garanciákkal Budapest példát mutathat a többi önkormányzat számára az ifjúságpolitika terén.

Ezután a kommunikációs aspektusokról is szó esett. A hivatalos sajtóközlemények és tájékoztatók mellett a közösségi médián is népszerűsíteni lehetne a fórumot, akár tartalomgyártók bevonásával, illetve olyan civil szervezetek és diákmozgalmak együttműködésére is szükség van, akik tevékenysége egybevágnak a demokratikus gyakorlatok és értékek népszerűsítésével, valamint a fiatalok társadalmi nevelésével. Célszerű egy webfelület létrehozása is, amelyen minden szükséges információ megtalálható.

Az előadó hangsúlyozta, hogy jelen tervet a Fővárosi Diákparlament egyik lehetséges koncepcióját fekteti le, amely a különböző részvételi és képviselői modellek ötvözésével az egyenlő hozzáférésre, a transzparenciára, illetve a

demokratikus és állampolgári nevelésre fókuszál. A cél egy olyan egyeztető fórum létrehozása, ahol minden budapesti diák egyenlően tud majd hozzászólni a város vezetéséhez, és ahol az új nemzetek együtt alakíthatja majd a főváros jövőjét az önkormányzattal.

3.napirendi pont

Civil szervezetek fiatalok politikai részvételiségét és diákönkormányzatiságának megszervezését elősegítő javaslatainak bemutatása, közös eszmecsere a demokratikus gyakorlatok és állampolgári nevelés elősegítéséről

Szücs Balázs, Erzsébetváros alpolgármestere:

Szeretné jobban kihangsúlyozni a kerületek szerepét az anyagban. Hangsúlyozta, hogy arra, ami az iskolákban történik, a kerületeknek nincs rálátása, nehéz az együttműködés az oktatási intézmények és az önkormányzatok között. Hozzátette, a tanárok túlterheltsége miatt sem működnek a diákönkormányzatok. Az iskolaigazgatók demokráciához való hozzáállása sem a legjobb.

Döme Zsuzsanna, Ferencváros alpolgármestere:

Elmondta, szerinte ugyanaz a probléma, mint az elmúlt 20 évben. Leginkább arra volt kíváncsi, hogy mi fog történni a Diákparlament ülései közötti két évben. Hangsúlyozta, hogy a diákoknak nem csupán két évente vannak problémáik, így azokat is be kell csatornázni. Felvetette a videós bemutatkozás lehetőségét a jelölteknek.

Kemény Vagyim, az Óbudai Anziks főszerkesztője:

Szintén felvetette a kerületek szerepét a Diákparlamentben. Elmondta, szerinte az intézményesedés mindig a mozgalmisság halála. Hangsúlyozta, hogy a Diákparlamenten kívül, más platformokra is lehetőség van, ahol a fiatalok kifejezhetik magukat, példaként hozott fel klubokat, közösségi tereket, illetve egy, a fiataloknak szóló közösségi költségvetést.

Gulyás Barnabás, Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzati Társaság:

Kifejtette, szerinte a szakmai koncepció túlságosan felülről irányított. A korosztály igen szűk csoportra limitálja a résztvevőket, valamint sok Budapesten tanuló fiatalnak nincs is fővárosi lakcíme. Elmondta, szerinte a kétéves ülésezéssel jelképszerűsé válik a részvétel, valamint nem érdekelheti a fiatalokat, ha a folyamat túl lassú vagy strukturált. Hangsúlyozta a szakmai kompetencia fontosságát a projektben. A garanciák vállalásánál kifejtette, szerinte, ha nem biztos, hogy minden megvalósul az ajánlásokból az eltántorítja a fiatalokat a fórumtól.

Solt Réka, Ifjúsági Szolgáltatók Országos Szövetsége:

Hangsúlyozta, hogy hosszútávon kompetenciát fejleszteni kell a demokratikus gyakorlatokra. Hozzátette, hogy kerületi kvóták nélkül lehet, hogy egy kerületből nagyon sokan fognak jelentkezni, az pedig, hogy bárki jelölhető, populista hangokra is lehetőséget adhat. Kiemelte a fiatalok jogi védelmének fontosságát és annak hazai hiányát a politikai szereplésben.

Lacza Annamária, Budapest Főváros IX. Kerület:

Úgy véli meg kell szólítani azokat a fiatalokat kerületenként, civilszervezetenként, akik akarnak valami változást a politikában. Elmondta, nagyon sok olyan fiatallal találkozott, akik mikor megkérdezte, hogy mennek-e szavazni, azt mondták, majd anya és apa megmondja. Hangsúlyozta, amikor már kicsiben bármit is tudunk csinálni a részvétellel, akkor a parlament ennek a koronája lehet. A fiatalok szerint viszont ennél sokkal rövidebb és gyorsabb dolgokra reagálnak. A motivációt kell egy kerületen belül elültetni, hogy amit ők kicsiben kitalálnak az megvalósuljon. Szerinte azt a terhet is fel kell vállalni, hogy mindez iskolán kívül történik. Úgy véli a Diákszékház csak ezután lehetséges. Elmondta, a kerületek nem tudják megszólítani a diákokat az iskolában, pedig szerintük tényleg sok mindent tesz a 9. kerület is.

Gulyás Barnabás, Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzati Társaság:

Kiemelte, szerintük nagyon sok szakemberre lenne szükség és erre nyitott önkormányzatok, iskolák bevonására.

Németh Nikoletta, Budapest Főváros VIII. Kerület:

Bemutatta a Jóker nevű, a gyerekek részvételével foglalkozó projektet Józsefvárosban, ahol intézményi szakemberek és pedagógusok bevonásával dolgoznak együtt a gyerekekkel, és közös egyeztetésre invitálják őket. Jelenleg egy külföldi városfejlesztési társasjátékot szeretnének a 8. kerületre megtervezni. Ehhez szintén helyszínen kell és szakemberek. Tapasztalatai alapján mikor a véleménynyilvánításról és részvétellel beszélgetnek fiatalokkal, mindig van egy bizonyos társadalmi szint, ami felett érdeklődnek erre a fiatalok, azonban az alatt van, hogy a gyerekek nem fogalmazódnak meg ezek az igények. Szerinte hangsúlyozottan kell segíteni a fiatalokat abban, hogy kifejezzék saját érzéseiket.

Döme Zsuzsanna, Ferencváros alpolgármestere:

Elmondta, szerintük a kerületben vannak jó helyek és szakemberek. A hátrányos helyzetű fiatalok is lejönnek különböző képzésekre és közösségi terekbe, azonban szerintük az ifjúság 15-16 évesen már eltűnik ezekből a terekből. Úgy véli, az önkormányzatnak itt háttérbe kell húzódnia és lehetőséget adni nekik, hogy ők mondják meg mit szeretnének.

Karvalits Annamária, Budapest Főváros II. Kerület:

Hangsúlyozta, hogy mindig lesznek olyan fiatalok, akik meg fogják találni a DÖK-öt, és elindulnak valahol, akár később politikai pályán is, de mindig lesznek olyanok is, akik ebbe soha nem fognak bevonódni. Elmondta, szerintük a diákoknak sikerélményre van szükségük, mindegy, hogy miben, akár egy kedvezményes kártya, vagy szakkör létrehozásában. Úgy véli, az ifjúság azért közömbös a politikai részvétellel kapcsolatban mert nem gondolják, hogy van értelme résztvenniük. Szerinte korán kellene elkezdniük, hogy minél hamarabb legyen pozitív élményük.

Összegzés és konklúzió

Dr. Bósz Anett, főpolgármester-helyettes megköszönte a vitában résztvevőknek, hogy értékes gondolatokkal, valódi konstruktív vitában segítik a közös munkát. Elmondta, hogy a vita során számos olyan javaslat hangzott el, melyeket az ifjúságpolitikai tanácsadó, a Humán Területekért Felelős Főpolgármester-Helyettesi Kabinet, valamint az illetékes szakfőosztály beépíti a fővárosi ifjúságstratégiába, ezzel együtt teremtenek majd intézményt a diákképviselőnek az önkormányzati rendszeren belül.

A tervezett módosítások fő pontjai:

A kerületekben már létező hálózat, diákképviselő, ifjúsági programok összekapcsolása, annak segítése, hogy a diákok alulról szerveződő módon juttassák el a városvezetőkhez azokat az igényeket, amelyeken keresztül változtatni szeretnének a saját jelenükön, jövőjükön.

Egyetértett azzal, hogy – mivel a budapesti diákság körében számos olyan fiatal van, akik nem rendelkeznek budapesti lakcímmel – oldják fel ezt a korlátozást, módosuljon budapesti lakcím és/vagy oktatási intézménnyé a keretfeltétel, így a részvételi szándékot nem korlátozza az esetleges vidéki állandó lakcím.

Elismerte, hogy az intézményesített diákképviselő mellett az informális hálózatosodás, a közélet iránt érdeklődő ifjúság társadalmi szövetének létrehozása a legfontosabb cél. Az érveket meghallgatva egyetért azzal, hogy a diákparlament javasolt ülésrendjét sűrítse, évi 2 és 4 közti ülés megtartására tett javaslatot, az ifjúságpolitikai tanácsadó prezentációjában elhangzott módon, ezen felül pedig, a közben eltelt időben informális rendezvények, vitafórumok, workshopok, szabadidős tevékenységekkel színesített beszélgető-körök alakuljanak, melyeket az egyes kerületek, valamint Budapest Főváros Önkormányzata segít, teret biztosít számukra, ám nem felülről irányítja azokat.

Megerősítette a vitában résztvevők azon gondolatát, hogy a politizáló fiatalok körében a kézzelfogható eredmények a legfontosabbak, gyakorta olyanok, amelyek mellett akár el is mehetnek azok, akik nem érintettek, ugyanakkor a diákság mindennapjait megkönnyíti – mint a tanulmányi osztály nyitvatartásának órarendhez/nagy szünethez való igazítása vagy a hallgatói véleményezés általánossá váló kitöltése, ahhoz rendelt következmények.

Az önkormányzati garanciák rendszerének átdolgozására nyitott, a prezentációban elhangzott százalékos arány feloldását javasolja.

Végül ígéretet tett egy új F fiatal Budapest munkacsoport összehívására, még a jelenleg zajló önkormányzati ciklusban (tervezett időpontja 2024. nyár vége/ősz eleje).

Záró gondolataiban megköszönte a résztvevőknek, hogy a munkacsoport ülésére szánták idejüket, bízva a további, konstruktív folytatásban zárta be az ülést.